

Környezeti nevelés megvalósulása egy természetvédelmi versenyen keresztül

Virág Diána, Nagy Éva

Neumann János Gimnázium, Technikum és Kollégium

3300 Eger, Rákóczi út 48.

e-mail: drviragdiana@gmail.com

A felnővekvő generáció környezethez való viszonyában meghatározó elősorban a családi minta, melyet kiegészít, megerősít az iskolai oktatás során szerzett természettudományos ismeretek, illetve kiemelt szerepe van azoknak a tapasztalásoknak, melyet a természetben sajátíthatnak el a diákok valós helyzetekben.

A környezeti nevelés fontossága először a Nemzeti Alaptantervben jelent meg tantárgyközi feladatként, majd kiemelt fejlesztési területté vált a NAT következő módosítása során. A környezeti nevelési program ezt követően külön fejezetként kellett, hogy megjelenjen az iskolák pedagógiai programjában is. Megvalósításának terepe széles, a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások, az iskolai és az iskolán kívüli tevékenységek egyaránt lehetőséget adnak rá. Mivel a környezeti nevelés az egész pedagógusi kart érinti, minden tanárgy tanítása során megjelenhet és minden pedagógus feladata, hogy lehetőségeihez mérten kellő hangsúlyt fektessen rá. A környezettudatosságra és a fenntarthatóságra nevelés nem köthető külön tantárgyhoz, hiszen tantárgyközi terület, mégis elősorban a természettudományos órákon valósul meg.

A következőkben azt szeretném beumtatni, hogy egy országos versenyre (BISEL) való felkészülés során milyen lehetőségek nyílnak a környezeti nevelésre, ezen belül is elősorban a környezeti kémia területét emelném ki. A BISEL módszer a Belga Biotikus Index középiskolákban is alkalmazható, leegyszerűsített változata. A módszer alapja, hogy egy adott felszíni vízfolyást az abban élő makroszkopikus vízi gerinctelen állatfajok (makrogerinctelenek) alapján minősít. A biológiai vízminőség ismerete nagyobb betekintést nyújt a felszíni vizek öntisztulási folyamataiba, mint a kémiai minősítés. A szabványosított eljárás során nyert eredmények összevethetők, adatbázis készül belőle, Magyarországon 2001-től. Ezt követően rendszeres továbbképzéseket szerveznek környezeti neveléssel foglalkozó pedagógusoknak, évente találkozót, konferenciát tartanak és országos versenyt hirdetnek meg középsikolás diákok számára.

Iskolánk 2020-ban regisztrált a programba, de a valódi mérések csak 2021-ben kezdődtek meg az Eger-patak egy kiválasztott szakaszán. A módszer a makrogerinctelen élővilágának szabványosított feltérképezésén túl, a vízi és vízparti egyéb élőlények (gerincesek) és növények felmérését is kéri, illetve ezen túlmenően vízkémiai, -fizikai vizsgálatokkal is kiegészíthetők az eredmények. A döntő fordulóba kerülve a vízzel kapcsolatos előadásban diákjainknak a víz minőségének élővilágra gyakorolt hatását kellett bemutatni, mely szintén jó terepe volt a vízkémiai ismereteik bővítésére. Legnagyobb örömünkre szerteágazó és átfogó vizsgálataink meghozták eredményüket, országos első helyezett lett csapatunk.